

Warszawa, dnia 2 października 2018 r.

Sygn. akt VI Ka 4/18

## WYROK

### W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie :

Przewodniczący: SSO Anita Jarząbek - Bocian

protokolant: sekr. sądowy Renata Szczegot

przy udziale prokuratora Ewy Gołębiowskiej

po rozpoznaniu dnia 2 października 2018 r.

sprawy A. B., córki W. i G., ur. (...) w O. oskarżonej o przestępstwo z art. 178a § 1 kk

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Otwocku

z dnia 5 października 2017 r. sygn. akt II K 592/17

uchyla zaskarżony wyrok i sprawę przekazuje Sądowi Rejonowemu w Otwocku do ponownego rozpoznania.

Sygn. akt VI Ka 4/18

## UZASADNIENIE

A. B. została oskarżona o to, że w dniu 18 czerwca 2017 r. w W. i O. woj. (...), kierowała samochodem marki P. (...) o nr rej. (...), po drogach publicznych będąc w stanie nietrzeźwości 0,96 mg/l i 0,92 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, tj. o przestępstwo z art. 178a § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Otwocku wyrokiem z dnia 5 października 2017 r. w sprawie o sygn. akt II K 592/17 na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. i art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne wobec oskarżonej A. B. warunkowo umorzył na okres 2 lat próby. Jednocześnie orzekł wobec oskarżonej zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 2 lat, świadczenie pieniężne w kwocie 2 000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej, zaliczył na poczet orzeczonego zakazu prowadzenia pojazdów mechanicznych okres rzeczywistego pozbawienia prawa jazdy w sprawie od dnia 15 czerwca 2017 r. do dnia wyroku i zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 614,12 złotych, w tym opłatę w kwocie 100 złotych.

Od powyższego rozstrzygnięcia apelację wywiódł prokurator, zaskarżając wyrok w całości na niekorzyść oskarżonej i zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, mający wpływ na jego treść, a polegający na uznaniu przez Sąd, że w sprawie zostały spełnione wszystkie przesłanki umożliwiające zastosowanie wobec oskarżonej instytucji warunkowego umorzenia postępowania, podczas gdy swobodna, a nie dowolna i niesprzeczna z zasadami prawidłowego rozumowania ocena materiału dowodowego prowadzi do wniosku przeciwnego, a zatem brak przesłanek materialnych – nieznacznego stopnia winy i społecznej szkodliwości czynu – do zastosowania instytucji warunkowego umorzenia postępowania karnego, a zatem zachodzi konieczność wydania orzeczenia skazującego.

W konsekwencji Prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowi w Otwocku do ponownego rozpoznania.

### **Sąd Okręgowy zważył, co następuje.**

Apelacja zasługuje na uwzględnienie, co skutkuje koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

Wskazać należy, że słusznie został podniesiony zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, a mający wpływ na jego treść, z tym, że, jest to błąd wtórny w stosunku do, jak to wskazał prokurator, dowolnej oceny materiału dowodowego. W pierwszej kolejności, podnieść należy, że Sąd Rejonowy przy ocenie stopnia zawinienia i stopnia społecznej szkodliwości czynu zupełnie pominął dowód w postaci oględzin nagrania monitoringu znajdującego się na stacji paliw L. przy ul. (...) w W.. Z niniejszego dowodu w sposób oczywisty wynika, że prowadząc pojazd marki P. (...), oskarżona jechała pod prąd (k. 66). Z powyższych okoliczności należy, zatem, kierując się zasadami prawidłowego rozumowania, wywieść logiczny wniosek, że już w tym momencie oskarżona znajdowała się pod znacznym wpływem alkoholu, skoro nie była w stanie poruszać się pasem ruchu przewidzianym dla jej pojazdu. Nadto, sam świadek P. B. wskazuje, że gdy pojawił się na stacji paliw, A. B. była już mocno pijana (k. 8), co wskazuje, że musiała rozpocząć spożywanie alkoholu w postaci zakupionej butelki 0,5 litra wódki znacznie wcześniej niż na stacji L..

Okoliczność znacznego stopnia nietrzeźwości winna z kolei być wzięta pod uwagę przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu. Wprawdzie stan nietrzeźwości jest znamieniem czynu zarzucanego oskarżonej, to już okoliczność stopnia upojenia alkoholem niewątpliwie może, a nawet powinna, być brana pod rozwagę przy ocenie wymiary dolegliwości karnej. Wartości stężenia alkoholu, jakie posiadała oskarżona, nie pozwalają uznać, że w realiach rozpoznawanej sprawy zachodził niski stopień społecznej szkodliwości czynu. Przeciwnie, poziom nietrzeźwości wskazywał, że zachowanie oskarżonej realnie groziło w dobro bezpieczeństwa w komunikacji, czego dobitnym dowodem była jazda pod prąd jedną z głównych (...) ulic.

Podsumowując, zebrany materiał dowodowy, oceniony swobodnie, lecz nie dowolnie, pozwala z całą stanowczością stwierdzić, że oskarżona znajdowała się w znacznym stopniu nietrzeźwości, już poruszając się samochodem po ulicy (...) w W. i konsekwentnie poruszając się po drogach, prowadzących do jej miejsca zamieszkania w O.. Wyjaśnienia oskarżonej, że prowadziła pojazd jedynie po wypiciu drinka, a alkohol wypła dopiero po powrocie do domu, jawią się, zatem w świetle powyższego, jako niewiarygodne. Sąd Rejonowy w swym uzasadnieniu zaś przyznał wyjaśnieniom A. B. walor wiarygodności w całości, mimo że jednocześnie uznał za wiarygodny dowód oględzin z nagrania, na którym widać sposób poruszania się oskarżonej i jednocześnie nie wyjaśnił w żaden sposób wynikającej stąd sprzeczności. Nadto, Sąd ten odmówił wiarygodności zeznaniom świadka P. B. w zakresie, w jakim wskazał, że oskarżona przebywając na stacji L., była mocno pijana, gdyż nie znajduje to potwierdzenia z zgromadzonym materiale dowodowy. Tymczasem przeprowadzone oględziny monitoringu stanowią dowód potwierdzający wersję wyżej przywołanego mężczyzny. Zeznań powyższego świadka nie można dyskredytować tylko, dlatego, że dokonał częściowej zmiany swoich zeznań i znajduje się w konflikcie z oskarżoną. Niewątpliwie, ocena jego zeznań winna być dokonywana z wnikliwą ostrożnością, niemniej podpisany przez niego dokument w postaci wniosku o warunkowe umorzenie postępowania stanowi tylko dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożył zaświadczenie o danej treści. Z uwagi na to, że dowód z zeznań wyżej wskazanego świadka nie miał charakteru drugorzędny, Sąd winien bezpośrednio przeprowadzić dowód z jego zeznań. Ubocznego podkreślenia wymaga także okoliczność, że fakt złożenia przez P. B. wniosku o umorzenie postępowania z powodu możliwości odnalezienia rzeczy, nie oznacza, że składał fałszywe oskarżenie, gdyż na chwilę składania zawiadomienia mógł być przekonany, że został okradziony, natomiast w okresie późniejszym powziął wiadomości o porzuceniu jego rzeczy przez oskarżoną.

Trafnie również prokurator wywodzi, że przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu pominięto okoliczność, że oskarżona poruszała się autem po ruchliwych arteriach. Powyższe wskazuje, bowiem, że stwarzała potencjalnie duże niebezpieczeństwo dla uczestników ruchu i nie ma znaczenia w tym zakresie okoliczność, że nie doszło do kolizji czy wypadku drogowego, bowiem nie jest to znamieniem zarzucanego oskarżonej czynu. Podkreślić należy, że oskarżona przez długi czas poruszała się pojazdem, będąc w stanie nietrzeźwości, bowiem stacja paliw przy ul. (...) w W. jest oddalona około 40 km od jej miejsca zamieszkania w O.. Wyżej wskazane okoliczności winny być wzięte pod rozwagę

przy ocenie stopnia społecznej okoliczności czynu, a pozwalają one na przyjęcie, że w przedmiotowej sprawie nie występuje przypadek nieznacznego stopnia społecznej szkodliwości czynu, o którym mowa w art. 66 § 1 k.k.

Należy także zgodzić się ze stwierdzeniem prokuratora, że materiał dowodowy nie pozwala na wysnucie okoliczności choćby odrobinę umniejszających winę oskarżonej. Co więcej podkreślić należy, że oskarżona prowadziła pojazd bezpośrednio po spożyciu dużej ilości alkoholu, była, zatem w pełni świadoma podejmowanych przez siebie działań, co nie pozwala przyjąć niskiego stopnia zawinienia. Odróżnić należy, bowiem sytuację, gdy kierujący wsiada do pojazdu następnego dnia po wypiciu alkoholu, błędnie sądząc, że nie znajduje się już w stanie nietrzeźwości. Instytucja warunkowego umorzenia postępowania znajduje, bowiem zastosowanie w sytuacji, gdy spełnione są zarówno przesłanki formalne, jak i materialne. Pozytywna prognoza kryminologiczna oraz brak uprzedniej karalności są same w sobie niewystarczające, by możliwym było warunkowe umorzenia postępowania.

Z uwagi na to, że apelacja jest zasadna, należało zgodnie z wnioskiem prokuratora uchylić zaskarżonego rozstrzygnięcie i przekazać sprawę do ponownego rozpoznania, a to z uwagi na zakaz zawarty w art. 454 § 1 k.p.k., zgodnie, z którym Sąd odwoławczy nie może skazać oskarżonego, który został uniewinniony w pierwszej instancji lub co, do którego w pierwszej instancji umorzono lub warunkowo umorzono postępowanie.

Jednocześnie Sąd nie dostrzegł żadnych bezwzględnych przyczyn odwoławczych, skutkujących koniecznością wyjścia poza granice wniesionego środka odwoławczego.

Sąd Rejonowy, ponownie rozpoznając sprawę, powinien bezpośrednio przeprowadzić dowód z zeznań świadka P. B. w związku ze złożonym przez niego oświadczeniem na okoliczność znajdowania się przez oskarżoną w stanie nietrzeźwości i dokonać jego oceny w powiązaniu z całokształtem zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. Sąd meriti winien dokonać oceny przeprowadzonych dowodów w sposób odpowiadający dyrektywom swobodnej, lecz nie dowolnej, oceny materiału dowodowego i dokonać oceny, czy stopień winy i społecznej szkodliwości zarzucanego oskarżonej czynu są nieznaczące, co dopiero otwiera możliwość skorzystania z instytucji warunkowego umorzenia postępowania. Na marginesie wskazać należy, że w chwili inkryminowanego zdarzenia maksymalny okres próby wynosił trzy lata, nie zaś dwa, jak ro uzasadnieniu wskazał Sąd a quo.

Z uwagi na to, że powyższe orzeczenie nie jest kończącym sprawę, rozstrzygnięcie o kosztach procesu, zarówno przed Sądem I, jak i II instancji, Sąd Okręgowy pozostawia Sądowi Rejonowemu.